

Antal blad /
Number of sheets

13 ✓

TENTAMEN / EXAMINATION

Anvisningar: Skriv din anonymitetskod på varje blad.
Endast en uppgift får lösas på varje blad.
Var vänlig skriv tydligt!

Instructions: Write your anonymous code on each sheet.
Answer only one question on each sheet.
Please write clearly!

Vänligen texta anonymitetskoden i textboxen enligt exempel nedan!
Please write the Anonymous Code clearly in the textbox like example below!

Bokstäver/Letters:

A-B-C-D-E-F-G-H-I-J-K-L-M-N-O
P-Q-R-S-T-U-V-W-X-Y-Z-Å-Ä-Ö

Siffror/Numbers:

Ø-1-2-3-4-5-6-7-8-9

Exempel:

A	B	C	1	7	Ø	-	Ø	1	7
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

FEGA01 + Företagsekonomi
Kurskod + Kurs / Course Code + Course:

Ekonomistyrning
Delkurs / Part course:

Anonymitetskod / Anonymous code =
Kurskod + kodnr / course code + code number
F E G A Ø 1 - Ø 4 1

Tentamensdatum /
Examination date:
5/6-2015 ✓

Behandlade uppgifter / Solved problems

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
X	X	X	X	X	X	X	X	X						
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Ifylles av lärare / To be completed by the examiner

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Poäng / Marks gained: 90

Betyg / Grade: VG

Max poäng / Total marks gained: 100

För Gk poäng / Marks gained to be passed: 60

Examin. lärare / Kursansvarig signatur / Signature of the examiner

Namnförtydligande / Clarification of the signature

Anonymitetskod FEGA01-041

Svarshäfte till Fråga 1 – 6

Tony Edman

FEGA01

Ekonomistyrning

OBS!

**Om ytterligare blad behövs måste dessa
häftas samman i vänster hörn i svarshäftet**

FEGA01-041

2

Fråga 1 Orderkalkyl

Uppgift nr /
 Question no:

1

a) $MO(v) = \frac{136000}{(4000+3000+10000)} = \frac{136000}{17000} = 8 \Rightarrow 8 \text{ kr styck}$

Poäng / Points for
 the question:

18

Lärarens
 anteckning / Notes
 from the examiner:

SVAR: Materialomkostnaden per styck uppgår till 8 kr. 2P

b) $TO_1 = \frac{88000}{(60000)+60000+100000} = \frac{88000}{220000} = 0,4 [40\%]$

TO_1 för A = $15 \text{ kr} \times 0,4 = 6 \text{ kr}$ 3P

SVAR: Tillverkningsomkostnad 1 uppgår per styck till 6 kr.

c) $TO_2(MT) = \frac{1500000}{(2500 \times 60)} = 10 \text{ kr/minut}$ R

SVAR: Pålägg för tillverkningsomkostnad 2 uppgår till 10 kr per minut. Vilket betyder (10×11) 110 kr per styck BP

d) Se uträkning under c.

SVAR: Pålägg för tillverkningsomkostnad 2 uppgår till 10 kr per minut. Vilket betyder $(10 \text{ kr} \times 11 \text{ min})$ 110 kr per styck 3P

Beräkningar

e)	DM	50	
	DL	15	
	SpDK	12,5	$50000/4000 = 12,5$
	MO	8	se beräkning under a
	TO_1	6	se beräkning under b
	TO_2	110	se beräkning under c ($10 \text{ kr} \times 11 \text{ min}$)
	TvK	201,5	5P
	DF	10	$40000/4000 = 10$
	AO	82,01	$201,5 \times 0,407$ * se beräkning nästa sida
	FO	54,61	$201,5 \times 0,271$
	SJK	348,12	R

FEGA01-041

3

Beräkning

DM (totalt)	640 000	200' + 240' + 200'
DL (tot)	220 000	60' + 60' + 100'
SpDK (tot)	150 000	50' + 50' + 50'
MO (tot)	136 000	
TO ₁ (tot)	88 000	
TO ₂ (tot)	1 500 000	
<u>TvK (tot)</u>	<u>2 734 000</u>	

Uppgift nr /
 Question no: 1

Poäng / Points for
 the question: 18/18

Lärarens
 anteckning / Notes
 from the examiner:

Detta är li
 min räkna +
 har ingen sista
 del →
 men siffror
 det

$$AO = \frac{1113300}{2734000} \approx 0,407 \quad [40,7\%]$$

$$FO = \frac{742200}{2734000} \approx 0,271 \quad [27,1\%]$$

f) SYAR: Priset blir 402,5kr

$$SjK + \text{vinstpålägg } 15\% = 350 \times 1,15 = 402,5$$

2p

SKRIV
 Don't write in this area

Ange Kurskod + anonymitetskod / Enter Course code + anonymous code
(Vid icke anonym tentamen ange Kurskod + Namn + personnummer)
(At non anonymous examination enter Course code + Name + Personal identity number)

FEGA01-041

Löpande sidnr
Consecutive
page no:

4

Uppgift nr /
Question no:

2

Poäng / Points for
the question:

16

Lärarens
anteckning / Notes
from the examiner:

Fråga 2 Ekvivalentkalkyl

Produkt E-tal Volym E-volym

A $9 \times 7000 = 63\,000$

B $11 \times 3500 = 38\,500$

Total E.Volym = 101 500

1P

Skriv ej
Don't write in this area

FE6A01-041

5

Fråga 3 - Processkalkyl

Uppgift nr /
Question no:
3

Poäng / Points for
the question:

Lärarens
anteckning / Notes
from the examiner:

a)

Självkostnad divisionsmetoden

Beräkning

Rörliga särkostnader

Avd A $\approx 183,333$ $550000/3000$

Avd B $31,25$ $250000/8000$

Fasta kostnader

Avd A $\approx 133,333$ $400000/3000$

Avd B $37,5$ $300000/8000$

Sjk totalt $385,416$

5 p

Fega 01-041

6

Uppgift nr /
Question no:

3

Poäng / Points for
the question:

14

Lärarens
anteckning / Notes
from the examiner:

b)

Normalmetoden = $\frac{\text{rörliga kostnader}}{\text{verklig volym}} + \frac{\text{fasta kostnader}}{\text{normal volym}}$

$$\Rightarrow \frac{800\,000}{(9\,000 + 13\,000)} + \frac{900\,000}{(4\,000 + 6\,000)} = \frac{800\,000}{12\,000} + \frac{900\,000}{10\,000} =$$

$$\approx 66,667 + 90 = 156,667$$

SVAR! Produktens självkostnad är 156,667kr

$$c) \text{ utnyttjandegrad} = \frac{\text{verklig volym}}{\text{normal volym}} \rightarrow \frac{12\,000}{10\,000} = 1,2 \text{ [120\%]}$$

SVAR: Utnyttjandegraden är 120%

d) SVAR: Övertäckningen uppgår till 180 000kr.

$$\text{Volymskillnad} = 12\,000 - 10\,000 = 2\,000$$

FK/enhet = 90 (enligt ovan)

$$\text{Övertäckning} = 90 \times 2\,000 = 180\,000$$

Ange Kurskod + anonymitetskod / Enter Course code + anonymous code
 (Vid icke anonym tentamen ange Kurskod + Namn + personnummer)
 (At non anonymous examination enter Course code + Name + Personal identity number)

Löpande sidnr
 Consecutive
 page no:

FEGA01-041

7

Fråga 4 ABC-kalkyl

Uppgift nr /
 Question no:

4

Aktivitet	A.kostnad	Kostnadsdrivare	Kostnad per k.d
Aktivitet 1 Fakturering	600 000	/ 7500	= 80kr/faktura
Aktivitet 2 Kundbesök	900 000	/ 3000	= 300kr/timme

Poäng / Points for
 the question:

18

Lärarens
 anteckning / Notes
 from the examiner:

Kund X

Aktivitet 1 Fakturering = 40 faktureror x 80kr = 3200kr

Aktivitet 2 Kundbesök = (76 x 11) x 300kr = 8400kr

SVAR: För kunden X är aktivitetskostnaden för
 aktivitet 1 3200kr och för aktivitet 2 8400kr.

8p

Ange anonymitetskod / Write your anonymity code
 (Vid icke anonym tentamen ange kurskod + namn + personnummer)
 (For non-anonymous exams write the course code + name + civic registration number)

FEGA01-041

Löpande sidnr
 Consecutive no:

8

Fråga 5 Bidragsanalys

Uppgift nr /
 Question no:

5

A)

Poäng / Points
 awarded:

12

	Herr	Dam	Totalt
+Särinntäkter	147 000	200 000	347 000
-Rörliga särkostnader	-1 04 625	-83 028	-187 653
-Fasta särkostnader		-40 000	-40 000
Täckningsbidrag	42 375	76 972	119 347
Totalt TB	=119 347		
<u>Samkostnader</u>			
-Butikshyra	-40 000		
-Administration	-30 000		
-Övrigt kontorm.m	-50 000		
=Resultat	-653kr		

Lärarens
 anteckning
 Examiner's remarks:

Gp

b) Bruttovinsten = Särinntäkt - rörlig särkostnad

✓

c) Bruttovinst marginal = ~~Bruttovinst~~ $\frac{\text{Bruttovinst}}{\text{Särinntäkt}}$

3p

Skriv ej i detta område
 Leave this area blank

Ange anonymitetskod / Write your anonymity code
 (Vid icke anonym tentamen ange kurskod + namn + personnummer)
 (For non-anonymous exams write the course code + name + civic registration number)

FEGA01-041

Löpande sidnr
 Consecutive no:

9

Uppgift nr /
 Question no:

6

Poäng / Points
 awarded:

12

Lärarens
 anteckning
 Examiner's remarks:

	A	B	C	D	E
Särintäkt	98	60	25	85	80
-Särkostnad	-60	-30	-15	-50	-40
TB	38	30	10	35	40
kg/st	4,5	2,4	0,8	1,6	3,5
TB/kg	~8,444	≈ 12,5	= 12,5	21,875	~11,429
Prio	4	2	2	1	3

Att nyttja 3360kg

$$D = 1500 \text{ ex} \times 1,6 \text{ kg} = 2400 \text{ kg} \quad (\text{Kvar } 3360 - 2400 = 960)$$

$$B = \frac{960}{2,4} = 400 \quad C = \frac{960}{0,8} = 1200$$

~~000000~~
$$TB B = 400 \times 30 = 12000$$

$$TBC = 1200 \times 10 = 12000$$

a) SVAR: De bör ur ekokonomisk synpunkt tillverka 1500 ex av D, och 400 ex av B alternativt 1200 ex av C.

6p

b) SVAR: Totalt täckningsbidrag uppgår till 64500kr
 täckningsbidrag D $35 \times 1500 = 52500$
 B $400 \times 30 = 12000$
 (alt C $1200 \times 10 = 12000$)
 $= 64500$

2p

c) Det kan finnas en risk i en sådan produktion eftersom att man väljer att inte producera vissa produkter. Då riskerar man att förlora kunder med denna/dessa produkter i sin portfölj, vilket även kan påverka intäkten på andra produkter kunden köpt samt långsiktigt förlorat värde i kunden. Vi riskerar också att tappa marknadsandelar till våra konkurrenter. Ut detta synsätt bör vi nog överväga en annan uppdelning i produktionen.

4p

Anonymitetskod FEGA01-041

Svarshäfte till Fråga 7 – 9

Peter Samuelsson

FEGA01

Ekonomistyrning

OBS!

**Om ytterligare blad behövs måste dessa
häftas samman i vänster hörn i svarshäftet**

Ange Kurskod + anonymitetskod / Enter Course code + anonymous code
(Vid icke anonym tentamen ange Kurskod + Namn + personnummer)
(At non anonymous examination enter Course code + Name + Personal identity number)

FEGA01-041

Löpande sidnr
Consecutive
page no:

11

Uppgift nr /
Question no:

7

Poäng / Points for
the question:

Lärarens
anteckning / Notes
from the examiner:

A) ABC-kalkylering

R

B) Effektivitet

R

C) Täckningsbidrag

R

D) Intressemodellen

R

E) Självkostnad

R

F) Alternativ kostnad

R / 10/10

Skriv ej i detta område
Don't write in this area

Fråga 8 Resultatanalys

a) SVAR: De kan räkna med ett resultat på 15000kr

$$(3000 \times 20) - (3000 \times 5) - 5000 = 40\ 000$$

- resekostnad 25 000 = 15000

R

b) SVAR: Den kritiska volymen ^{de} behöver komma över är 2000 stycken.

$$0 = (20x) - (5x) - 5000 - 25000 \rightarrow 30\ 000 = 15x$$

$$x = \frac{30\ 000}{15} = 2000$$

R

c) SVAR: De kan ta som lägst 15kr/styck.

R

$$0 = (3000Q) - (3000 \times 5) - 5000 - 25000$$

$$0 = 3000Q - 45000 \quad 3000Q = 45000$$

$$Q = \frac{45000}{3000} = 15$$

d) SVAR: Säkerhetsmarginalen i procent är 33%.

R

$$V.V - K.V = 3000 - 2000 = 1000 \text{ st säkerhetsmarginal}$$

$$\text{Säkerhetsmarginal i procent} = \frac{\text{Säkerhetsmarginal}}{\text{Vertiklig volym}} \approx 0,333 \approx [33,3\%]$$

e) SVAR: 40 000kr.

$$(3000 \times 20) - (3000 \times 5) - 5000 = 40\ 000 \text{kr}$$

1p/9p

Fråga 9 Ekonomistyrningens utgångspunkter

Uppgift nr /
Question no:

9

Vision

Poäng / Points for
the question:

10

Affärsidé

Utgår i från visionen. Talar om hur företaget ska arbeta och vilken väg de ska ta, vad de vill uppnå

Lärarens
anteckning / Notes
from the examiner:

Strategi

Bygger vidare på affärsidén, ur denna tas strategier fram för företaget. Strategierna ska ligga till grund för att uppnå affärsidén.

Verksamhetsplaner

Ur strategin bryts delmål ur, så kallade verksamhetsplaner. Dessa visar företaget hur det ska arbeta mer praktiskt. (på en operationell nivå). 5P

b) Ekonomistyrningen ligger till grunden för beslutsfattning. Beslut kan exempelvis tas grundat på kalkyler. I förklaringen så ska ekonomistyrningen hjälpa företaget att uppnå sina mål, och lönsamhet.

Ekonomistyrningen är också ett bra verktyg ur "personalsperspektiv" då den kan vara till grund för belöning, ansvarsfördelning, den kan motivera och involvera personalen i arbetet.

4P / 9P

Skriv ej
Don't write in this area